

สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้

สถาบันเทคโนโลยีการเกษตร (Institute of Agricultural Technology) เป็นสถาบันอุดมศึกษา ที่ให้ความรู้ทางวิชาการ หรือความรู้ทางเทคโนโลยีเกี่ยวกับการเกษตร ซึ่งหมายความถึงความรู้เกี่ยวกับวิธีการที่จะทำการเกษตรให้สัมฤทธิ์ผล หรือประสบความสำเร็จ

ประวัติความเป็นมา สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ เชียงใหม่ เป็นสถาบันการศึกษาด้านเกษตรกรรมที่เก่าแก่ที่สุดแห่งหนึ่งในประเทศไทย ได้เปิดสอนครั้งแรก เมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๗ มีชื่อว่า โรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรม ประจำภาคเหนือ สังกัดกระทรวงธรรมการ รับนักเรียนที่สำเร็จชั้นมัธยมปีที่ ๖ เข้าเรียน มีหลักสูตรเวลาเรียน ๒ ปี และได้พัฒนาการมาตามลำดับดังนี้

พ.ศ. ๒๔๘๑ โอนกิจการจากกระทรวงธรรมการไปขึ้นกับกระทรวงเกษตรราชการ และเปลี่ยนฐานะเป็นวิทยาลัยเกษตรศาสตร์แม่โจ้

พ.ศ. ๒๔๘๒ ย้ายไปทำการสอนที่สถานีทดลองเกษตรกลางบางเขน พระนคร และให้วิทยาลัยเกษตรศาสตร์แม่โจ้เป็นโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาเกษตร มีหลักสูตร ๒ ปี โดยรับนักเรียนจบชั้นมัธยมปีที่ ๖ จากโรงเรียนสามัญ เมื่อจบหลักสูตรแล้วเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์บางเขนได้ทันที

พ.ศ. ๒๔๙๑ กระทรวงเกษตรราชการ โอนกิจการให้แก่กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เปลี่ยนฐานะเป็นโรงเรียนอาชีวศึกษาชั้นสูง แผนกเกษตรกรรม เรียกว่า โรงเรียนเกษตรกรรมแม่โจ้

พ.ศ. ๒๔๙๙ ยกฐานะเป็น วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ โดยขยายหลักสูตร ถึงชั้นประโยคครูมัธยมศึกษากรม (ป.ม.ก.)

พ.ศ. ๒๕๐๕ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ย้ายแผนกกิจการฝึกหัดครูมัธยมเกษตรกรรมไปเปิดสอนที่วิทยาลัยเกษตรกรรมบางพระ จังหวัดชลบุรี และได้เปิดสอนชั้นประกาศ-

นียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) แผนกเกษตรกรรม เป็นแห่งแรก

พ.ศ. ๒๕๑๘ วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร ตามพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยมีความเป็นมาดังนี้

เมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๖ คณะนักศึกษาของวิทยาลัยเกษตรกรรม เชียงใหม่ ได้ทำเรื่องเสนอฯ พณฯ รองนายกรัฐมนตรี นายสุกิจ นิมมานเหมินท์ ถึงความจำเป็นที่ควรยกฐานะของวิทยาลัยเกษตรกรรม เชียงใหม่ขึ้นเป็นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร เพื่อจัดการศึกษาอาชีวเกษตร และ เทคนิคเกษตรในชั้นสูงขึ้นไป และเป็นการผลิตบัณฑิตในสาขาเทคโนโลยีการเกษตร และธุรกิจการเกษตร และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงทางการเกษตร เพื่อสนองความต้องการของประเทศ และเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในอันที่จะพัฒนาทางเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้วลงมติในหลักการไม่ขัดข้อง เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๖ และให้ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐร่วมกับสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพิจารณาดำเนินการต่อไป

ตามหลักการเดิม สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรจะขอเป็นสถาบันสมทบ ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า สังกัดกระทรวงศึกษาธิการในขณะนั้น แต่ทางสภาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าไม่อาจรับเข้าเป็นสถาบันสมทบได้ เพราะสถาบันไม่มีนโยบายในการผลิตบัณฑิตทางเทคโนโลยีการเกษตร ด้วยเหตุนี้สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรจึงขอเป็นสถาบันเอกเทศสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ ซึ่งถ้าเป็นไปได้จริงแล้ว จะต้องโอนวิทยาลัยเกษตรกรรม เชียงใหม่ในกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการไปสังกัด และเป็นส่วนราชการในทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ เมื่อรัฐบาลได้นำร่างพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร

พ.ศ. . . . เสนอให้สถานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๗ ได้ถูกสมาชิกคัดค้านไม่เห็นด้วยในหลักการ เพราะจะเป็นการซ้ำซ้อนกับคณะเกษตรศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยขอนแก่น และจะเป็นการทำให้การผลิตกำลังคนในระดับกลางทางเกษตรกรรม ซึ่งกรมอาชีวศึกษากำลังกระทำอยู่ต้องขาดไป ในที่สุดที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ลงมติไม่รับหลักการ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จึงเป็นอันตกไป

หลังจากร่างพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรไม่ผ่านสภา เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๗ แล้ว คณะนักศึกษาและคณาจารย์วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ ได้จัดพิมพ์เอกสารเผยแพร่ข้อเท็จจริง และเหตุผลในการขอยกฐานะวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ขึ้นเป็นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรออกแจกให้ประชาชน และ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และเข้าพบปะบรรดาสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติด้วยตนเอง เพื่อชี้แจงให้ทราบว่า การจัดการศึกษาในสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร จะไม่เป็นการซ้ำซ้อนงานของมหาวิทยาลัยที่มีคณะเกษตรศาสตร์อยู่แล้ว เพราะพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน และความมุ่งหมายในการสอนแตกต่างกัน กล่าวคือ มหาวิทยาลัยรับเฉพาะผู้ที่สำเร็จชั้น ม.ศ. ๕ สายสามัญ เข้าศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี โดยให้ความรู้ในด้านเกษตรทั่วๆ ไป เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในสาขาเฉพาะในระดับปริญญาโท และปริญญาเอก ซึ่งเป็นการศึกษาชั้นสูงที่มุ่งไปในทางวิทยาศาสตร์และการวิจัย ส่วนสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรจะรับนักศึกษาอาชีวเกษตรที่สำเร็จชั้น ม.ศ. ๖ และ ปวส. แผนกเกษตรกรรมเข้าศึกษาต่อในหลักสูตร ๔ ปี และ ๒ ปี ตามลำดับ เป็นการคัดเลือกเอานักศึกษาอาชีวเกษตรที่มีความสามารถทางสมอง และทางปฏิบัติจำนวนประมาณร้อยละ ๒๐ ของผู้ที่จบ ปวส. แผนกเกษตรกรรมทั่วประเทศ ซึ่งนักศึกษาดังกล่าวนี้มีโอกาสศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยในประเทศ - ยากมาก ต้องเดินทางไปศึกษาในมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรมีหลักการสอนและการฝึก เน้นหนักในทางปฏิบัติในสาขาวิชาที่ตนถนัด เพื่อให้มีความรู้ความชำนาญอย่างแท้จริง จนสามารถออกไปประกอบอาชีพเองได้ โดยไม่ต้องมุ่งรับราชการแต่

อย่างเดียว และเป็นกรให้การศึกษาดูเพียงชั้นปริญญาตรีเท่านั้น

เมื่อได้นำข้อเท็จจริงนี้เสนอต่อรัฐบาลอีกครั้งหนึ่ง โดยมีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้การสนับสนุนเป็นจำนวนมาก ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีได้ลงมติเห็นชอบในหลักการ เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๗ กำหนดให้สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรมีอำนาจให้ปริญญาในสาขาที่มีการสอน ในสถาบันเพียงชั้นเดียว คือ ชั้นปริญญาตรี เมื่อรัฐบาลได้ส่งร่างพระราชบัญญัติ สถาบันเทคโนโลยีการเกษตร ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๗ หลังจากอภิปรายกันแล้วสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ลงมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ด้วยคะแนนเสียง ๘๗ ต่อ ๙ แล้ว ส่งให้กรมการศึกษากำหนดแปรญัตติภายใน ๗ วันเมื่อคณะกรรมการฝ่ายการศึกษาพิจารณาเสร็จแล้วได้เสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ในวาระสองและ วาระสาม ประกาศเป็นกฎหมายเมื่อวันที่ ๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๘ ด้วยคะแนนเสียง ๑๐๑ ต่อ ๐ พร้อมกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ รัฐบาลได้เสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๖๑ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ และร่างพระราชบัญญัติโอนกิจการบริหาร บางส่วนของกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการไปเป็นของสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ ที่ประชุมได้พิจารณาสามวาระรวด แล้วประกาศเป็นกฎหมายในวันเดียวกัน

พระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร พ.ศ. ๒๕๑๘ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๖๑ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๘ และ พระราชบัญญัติโอนกิจการบริหาร บางส่วนของกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ไปเป็นของสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๙๒ ตอนที่ ๔๑ วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๑๘ ดังนั้น สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรจึงถือเอาวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ เป็นวันที่ระลึกคล้ายวันสถาปนาสถาบัน

พ.ศ.๒๕๒๕ เปลี่ยนชื่อสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร เป็น สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ ตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ หน้า ๔ เล่ม ๙๔ ตอนที่ ๑๕ วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๒๕ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้คือ เนื่องจาก วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า วิทยาลัยเกษตรกรรมแม่โจ้ เป็นที่รู้จักของคนทั่วไปทั้งประเทศ เนื่องจากมีนักศึกษาที่มาจากทุกภาคของประเทศได้เข้าไปศึกษา ณ สถาบันนี้ แต่เมื่อวิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่ หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า วิทยาลัยเกษตรกรรมแม่โจ้ ได้รับการยกฐานะขึ้นเป็น สถาบันเทคโนโลยีการเกษตร นามนี้จึงไม่เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้น

การแบ่งส่วนราชการ

สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้เป็นส่วนราชการอันดับที่ ๑๓ ในทบวงมหาวิทยาลัย มีการแบ่งส่วนราชการในสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ดังต่อไปนี้

๑. ส่วนราชการของสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้

๑. สำนักงานอธิการบดี (Office of the Rector)

๒. สำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการการเกษตร (Office of Agricultural Research and Extension)

๓. คณะธุรกิจการเกษตร (Faculty of Agricultural Business)

๔. คณะผลิตกรรมการเกษตร (Faculty of Agricultural Production)

๒. ส่วนราชการ สำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการการเกษตร

๑. สำนักงานเลขานุการ (Office of the Secretary)

๒. ฝ่ายขยายพันธุ์พืช-สัตว์ (Division of Animal Breeds and Plant Materials Multiplication)

๓. ฝ่ายพัฒนาเกษตรที่สูง และโครงการพิเศษ (Division of Highland Agricultural Development and Special Projects)

๔. ฝ่ายฝึกอบรม และสัมมนาการเกษตร (Division of Training)

๕. ฝ่ายวิจัยการเกษตร (Division of Agricultural Research)

๖. ฝ่ายส่งเสริมการเกษตร (Division of Agricultural Extension)

๓. ส่วนราชการ คณะธุรกิจการเกษตร

๑. สำนักงานเลขานุการ (Office of the Secretary)

๒. ภาควิชาบริหารธุรกิจ และการตลาดการเกษตร (Department of Agricultural Business Administration and Marketing)

๓. ภาควิชาศึกษาทั่วไป (Department of General Education)

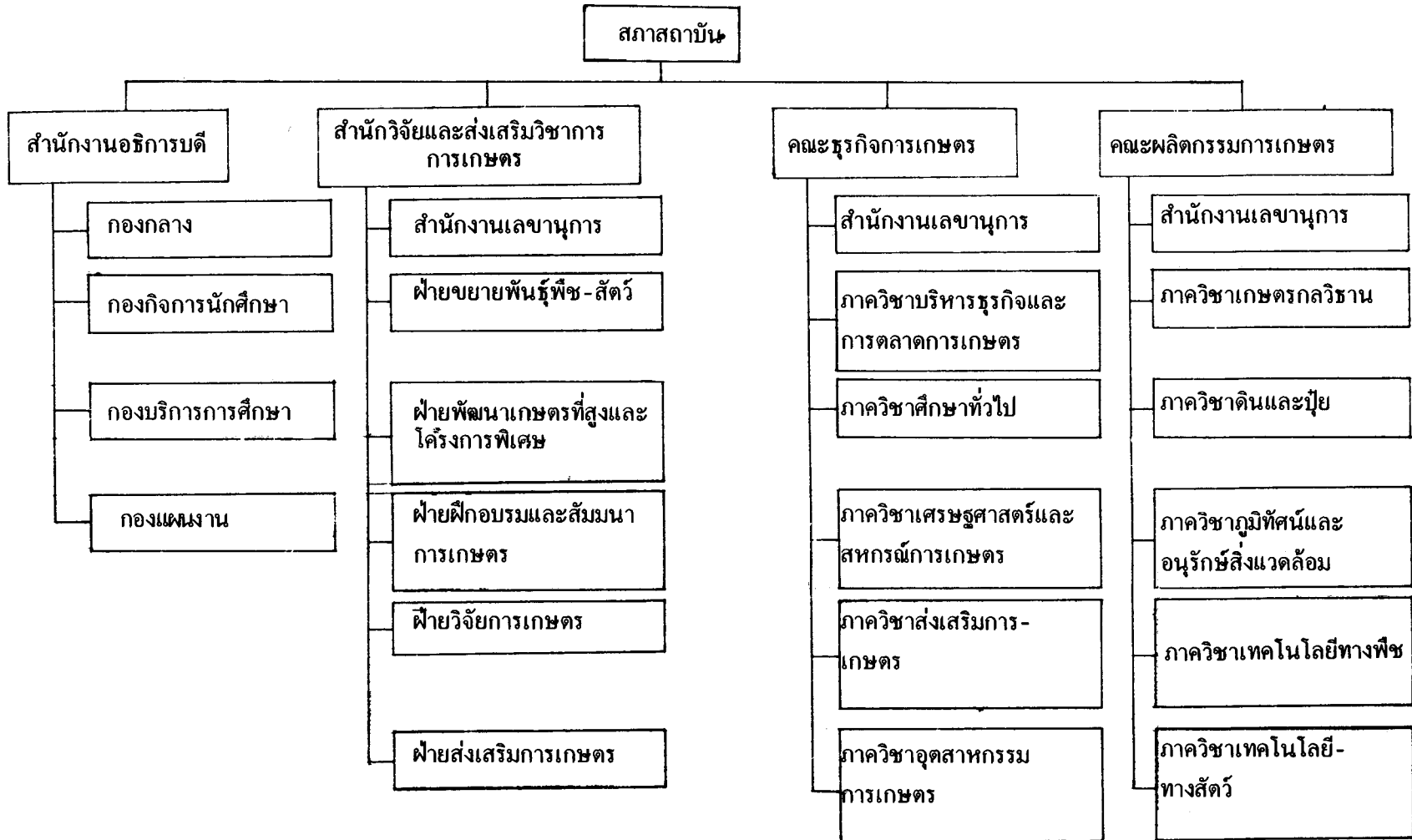
๔. ภาควิชาเศรษฐศาสตร์และสหกรณ์การเกษตร (Department of Agricultural Economics and Co-Operative)

๕. ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร (Department of Agricultural Extension)

๖. ภาควิชาอุตสาหกรรมการเกษตร (Department of Agricultural Industry)

๔. ส่วนราชการคณะผลิตกรรมการเกษตร

แผนภูมิการแบ่งส่วนราชการของสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้

๑๕๕

๑. สำนักงานเลขานุการ (Office of the Secretary)

๒. ภาควิชาเกษตรกลวิธาน (Department of Farm Mechanics)

๓. ภาควิชาดินและปุ๋ย (Department of Soil and Fertilizer)

๔. ภาควิชาภูมิทัศน์ และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (Department of Landscaping and Environmental Conservation)

๕. ภาควิชาเทคโนโลยีทางพืช (Department of Plant Technology)

๖. ภาควิชาเทคโนโลยีทางสัตว์ (Department of Animal Technology)

ยรรยง สิทธิชัย